

ЯНГИ ЎЗБЕКИСТОН

Ижтимоий-сиёсий газета

№ 194 (194), 2020 йил 10 октябрь, шанба

www.yuz.uz yuz.uznews yuz_official yuz.uz_news

ҚОЗОҒИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ, ТОЖИКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ, ТУРКМАНИСТОН ВА ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ДАВЛАТ РАҲБАРЛАРИНИНГ ҚИРҒИЗ РЕСПУБЛИКАСИДАГИ ВОҚЕАЛАР ЮЗАСИДАН ҚЎШМА БАЁНОТИ

Қардош Қирғизистонда содир бўлаётган воқеалар бизни жиддий ташвишга солмоқда. Кўп асрлик дўстлик ришталари, яхши қўшничилик, умумий маданий ва маънавий қадриятлар билан боғланган яқин қўшнилар сифатида биз ушбу қийин кунларда Қирғизистон халқини мамлакатда тинчликни сақлаш ва барқарорлиқни тиклаш учун ўзига хос бўлган доноликни намоён этишга чақирамиз.

Қирғизистоннинг барча сиёсий партиялари ва жамоатчилик доиралари тинчлик ва осойишталикни таъминлаш, Конституция ва миллий қонунчиликка сўзсиз риоя этиш билан юзага келган муаммоларни ҳал қилиш учун зарур бўлган саъй-ҳаракатларни амалга оширишига умид билдираемиз.

Қирғизистоннинг равнақи минтақавий ҳавфсизлик ва бутун Марказий Осиё барқарор ривожланишининг муҳим омилidir.

Мамлакатларимизнинг ўтмиши бир, улар умумий келажакни барпо этмоқда. Марказий Осиё халқларини тарихий жиҳатдан келажак авлодлар фаровонлиги учун барқарор тинчлик, тотувлик ва бунёдкорлик истаги бирлаштиради.

Муштарак мақсадларга интилган ҳолда, давлатларимиз савдо-иқтисодий, инвестициявий, транспорт-коммуникация ва маданий-гуманитар алоқаларни, чегараолди ва ҳудудлараро шерикликни кенгайтириш учун минтақавий ҳамкорликни фаол равишда мустаҳкамламоқда.

Марказий Осиё бирдамлигини янада мустаҳкамлаш йўлидан борар эканмиз, биз Қирғизистон халқини унинг ҳамжиҳатлик, тинч, мустақил тараққиёт ва фаровонлик борасидаги интилишида доимо қўллаб-қувватлаймиз.

Ўзбекистон ва жаҳон

ДАВЛАТ БОШҚАРУВИГА ЯНГИЧА НАЗАР

Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёевнинг БМТ Бош Ассамблеяси 75-сессиясидаги нутқида илгари сурилган ташаббуслар дунё ҳамжамиятида катта қизиқиш уйғотди. Айни кунларда ушбу маърузада илгари сурилган ташаббуслар кўплаб таниқли жамоат арбоблари, экспертлар томонидан қизгин муҳокама этилмоқда ва илиқ фикрлар билдириляпти.

Бахтиёр ЯКУБОВ,
ЎзЛиДеП Сиёсий кенгаши
ижроия кўмитаси
раисининг ўринбосари

Бу, аввало, илгари сурилган ташаббусларнинг ҳар бири ниҳоятда чуқур таҳлилларга асослангани ва дунё жамоатчилигини ўйлантирган муаммолар хусусида аниқ ечимларни қамраб олганидан далолатдир.

Жумладан, давлатимиз раҳбарининг БМТ шафелигида пандемиялар даврида давлатларнинг ихтиёрий мажбуриятлари тўғрисидаги халқаро кодексни ишлаб чиқиш борасидаги ташаббуси кўпчилик сиёсатшунос ва иқтисодчиларнинг алоҳида

Албатта, мамлакатимиз раҳбарининг ташаббуси халқаро жамоатчилик вакиллари, сиёсатшунослар, қолаверса, давлат бошқаруви соҳаси экспертлари томонидан бундай қизиқиш билан қабул қилинган беҳиз эмас. Бунинг кўплаб асослари бор. Улардан бири, мазкур ғоя сиёсатшуносларни кўпдан буюн ўйлантириб келаётган замонавий давлат бошқарувида доир қарашларга мутлақо ўзгача ёндашув тақлиф этилганига бориб тақалади.

XX аср охири — XXI асрнинг дастлабки ўн йилликлари жаҳонда давлат бошқарувининг оптимал моделини излаш йўналишида жиддий ҳаракатлар даври бўлди. Бу фақат ривожланган Ғарб давлатларида эмас, балки модернизация жараёнларини бошдан кечириётган Осиё давлатларида, дунёнинг бошқа минтақаларида ҳам кузатилди. Айниқса, ривожланиш йўлига кирган давлатларда жамият тараққиётини, фуқароларнинг фаровонлигини таъминлай оладиган сифатли давлат бошқарувини шакллантиришга бўлган кучли эҳтиёж турлича ёндашувларнинг юзага келишига туртки берди.

Жаҳон банки қарийб чорак аср олдин, XXI аср арафасида ушбу мавзуда ўтказган тадқиқотларида бирида давлат бошқарувини ислоҳ қилишга бундай интилишлар заминда кучли ёки, аксинча, ўз таъсирига минимал даражага туширган давлат барпо этиш ётмаганини кўрсатиб ўтади. Чунки ҳар иккала ёндашув шу вақтгача турли мамлакатларда амалга оширилган маъмурий ислохотларда кутилган натижа бермаган. Шунинг учун ҳам мазкур давлатларнинг бу борадаги барча саъй-ҳаракатлари самарали давлат бунёд қилишга қаратилгани тўғрисидаги муҳим хулосага келади.

Лекин бундай мақсадга эришиш борасида тақлиф этилган ўз халқлари олдида, қолаверса, халқаро ҳамкорлари олдида масъулиятини оширишга қаратилган моҳиятга эгаллига уруғ берилди.

▶ Давоми 2-бетда

21 октябрь — Ўзбек тили байрами куни

ЖАҲОН МИНБАРИДА ЖАРАНГЛАГАН ОНА ТИЛИМ

Шукроналар бўлсинки, мамлакатимизда кейинги йилларда тилимизни асраш, уни ривожлантириш, кадрини оширишга қаратилган кўп ҳужжатлар қабул қилинди. Президентимизнинг 2019 йил 21 октябрдаги “Ўзбек тилининг давлат тили сифатидаги нуфузи ва мавқеини тубдан ошириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги фармони бу йўналишдаги ислохотларни янги босқичга олиб чиқди. Ҳар йили 21 октябрь — Ўзбек тили байрами сифатида нишонланиши белгиланди. Буларнинг бари тилимизга бўлган чинакам эътиборнинг кучайишидир.

Она тилимиз шундоқ жаҳон минбарига чиқиб бормоқда. Яқинда чексиз гурурланадиган ҳодиса юз берди! Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёев Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Бош Ассамблеясининг 75-юбилей сессиясида қатнашиб, ўзбек тилида ёрқин нутқ ирод этди! Шунинг билан, ҳали тарихда бунақаси бўлмаган эди! Бу Ўзбекистоннинг

ижтимоий-маданий ҳаётида оламшумул аҳамиятга эга ҳодисадир! Бу воқеа янги Ўзбекистоннинг, халқимизнинг обрўсини кўтариб юборди. Тўрт девор ичига қамалиб қолган ўзбек тили жаҳон минбаридан жаранглади! Бу мустақиллигимиз саодати, шарофатидир! Давлатимиз нуфузи, Президентимиз шижоати туфайли она тилимиз юксак мавқега эришмоқда.

Давлатимиз раҳбарининг нутқи замирида бутун жаҳон мамлакатлари билан ҳамкорлик қилиш ғояси ярқ этиб турибди. Бу ташаббуслар, нафақат Ўзбекистон, балки жаҳон ҳамжамиятига ҳам манфаатлидир.

▶ Давоми 3-бетда

Муносабат

УЛУҒЛАР МЕРОСИНИ ЎРГАНИШ — ШАРАФЛИ БУРЧ

Умрим давомида кўп воқеа-ҳодисаларга гувоҳ бўлдим, ҳаётнинг аччиқ-чучугини тотдим. Иқдор бўлдимки, инсон учун дунёда озодлик ва эркинликдан-да, улугъ неъмат йўқ. Ўз юртингда ўзинг истагандай яшай олмаслик, ўзинг хоҳлаган ишни қила олмаслик — энг аянчли ҳолат. Биз бир вақтлар шундай кунларни ҳам бошдан ўтказдик.

Шукрки, ўша даврлар ҳам аллақачон ўтмишга айланди. Энди бир ишга қўл уришдан олдин кимнингдир қўш-қовоғига қараб ўтирмаймиз. Аксинча, бирор масалани ҳал этишда халқаро ҳамжамият сўзимизга қулоқ соляпти, биз билан ҳисоблашяпти. Юртимизни дунё тан олиб, эътироф этмоқда.

Бундай натижаларга ўз-ўзиндан эришилгани йўқ. Бугунги файзли кунларга етгунча халқимиз кўплаб қатағонларни бошдан кечирди, минг-минглаб улугъ

болларимиздан бевақт жудо бўлди. Ўтмишда юз берган мардикорликка олиш, қулоқ қилиш ва сургунлар оқибатида қанчадан-қанча юртдошларимизнинг хоки ўзга ерларда қолиб кетди.

Халқимизга маърифат ва эзгулик улаштириш ўзининг ҳаётли маслаги деб билган жаҳид болларимизнинг аянчли тақдирини ҳақида ўйлаганда, ҳали-ҳали одамнинг қалбига оғриқ киради. Мана, мисол учун, буюк маърифатпарвар аллома Мунавварқори ўз даврида Тошкент шаҳрида

янги усул мактаблар очиб, оддий инсонларнинг фарзандларига замонавий фанларни ўқитган. Ўзи дарсликлар ёзиб, шахсий маблағи ҳисобидан чоп

▶ Давоми 2-бетда

ТАРИХГА ЭҲТИРОМ — БУЮК КЕЛАЖАК ПОЙДЕВОРИ

Тарихнинг ҳар қандай талотўплари қарамай, халқимиз миллий ўзлиги ва азалий қадриятларини сақлаб қолиб, бугунги кунларга ёруғ юз билан етиб келишида унинг қон-қонига сингиб кетган маънавий жасорат туйғуси муҳим аҳамият касб этади.

Ўзбек халқи бой тарих, юксак маданият, буюк маънавият ворисидир. Шу маънода ўтган аср бошларида, тарихимизнинг оғир ва мураккаб даврида майдонга чиққан жаҳид болларимизнинг фидойилиги замирида ҳам ана шундай жасорат намунаси мужассам.

Кейинги йилларда эл-юртимиз озодлиги йўлида, халқимизнинг кадр-қиммати, ор-номуси, миллий кадрларимизни ҳимоя қилишда, мустамлакачиликка қарши машаққатли курашларда қурбон бўлган, мустабид тузум даврида қатағон қилинган аждодларимиз хотирасини абадийлаштириш, уларнинг фаолияти ва меросини ўрганиш ҳамда тарғиб

этиш борасида бир қатор ишлар амалга оширилди.

Президентимизнинг жорий йил 8 октябрда қабул қилинган “Қатағон қурбонларининг меросини янада чуқур ўрганиш ва улар хотирасини абадийлаштиришга доир қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида”ги фармойиши бу ишларнинг узвий давоми, десак хато қилмаган бўламиз.

Таъкидлаш жоизки, Президентимиз 31 август — Қатағон қурбонларини ёд этиш куни муносабати билан Шаҳидлар хотираси ёдгорлик мажмуасига ташрифи чоғида: “Ўзбек миллати озодликка шунчаки, тасодифан, тақдир ўйини сабаб эришгани йўқ, ушбу улугъ кунга

▶ Давоми 2-бетда

Рақамли технологиялар

“БИР МИЛЛИОН ДАСТУРЧИ” ЛОЙИХАСИ — АМАЛДА

Рисолат МАДИЕВА, “Янги Ўзбекистон” мухбири

Президентимиз Ўқитувчи ва мураббийлар кунига бағишланган тантанали маросимда тараққиётнинг тамал тоши ҳам, мамлакатни қудратли, миллатни буюк қиладиган куч ҳам илм-фан, таълим ва тарбия эканини алоҳида таъкидлади. Жумладан, ахборот технологиялари соҳасида олиб борилаётган ишлар хусусида сўз юритиб: “Хабарингиз бор, пойтахтимизда Мухаммад Хоразмий номида ахборот-коммуникация технологиялари ихтисослашган янги мактаб очдик. Айни пайтда фарзандларимизнинг “ай-ти” технологияларга қизиқишини янада ошириш ва уларнинг етуқ мутахассис бўлиб етишиши учун шароит яратиш мақсадида жорий йилда — 14 та, келгуси йилда — 82 та, 2022 йилда — 64 та, 2023 йилда — 45 та ахборот технологиясига ихтисослашган мактаблар ташкил этилади ва барча туман ва шаҳарлар қамраб олинади”, деди.

асосий кўрсаткичлари тасдиқланди. — деди Дастурий махсулотлар ва ахборот технологиялари технология парк дирекцияси директори Фарҳод Ибрагимов. — Унга мувофиқ, 2,1 мингдан орტიқ умумтаълим мактабининг 47 минг нафардан зиёд юқори синф ўқувчиси, 44 та олий таълим муассасасининг 54 минг нафардан орტიқ талабаси uzbekcoders.uz портали орқали ўқитилиши режалаштирилган.

2020-2021 ўқув йилида олий ва ўрта махсус таълим муассасаларида информатика фанига “Бир миллион дастурчи” лойиҳасида назарда тутилган дастурлаш йўналишларини алоҳида мавзу сифатида киритиш бўйича ишлар олиб борилмақда.

— Жорий йил якунига қадар 100 минг, 2021 йилнинг биринчи ярмида 150 минг ўқувчи ва талабанинг дастурий таъминот бўйича малакасини ошириш вазири Фарҳод Ибрагимов, — дейди Фарҳод Ибрагимов. — 5-синфдан бошлаб ўқитилаётган “Информатика” фанини замонавий технологиялардан келиб чиқиб такомиллаштириш, ушбу фанга “Бир миллион дастурчи” лойиҳасига доир йўналишларни киритиш кўзда тутиляпти.

Бугунги кунда рақамли иқтисодиёт, “электрон ҳукумат” йўналишларида талаб кундан-кунга ошиб бормоқда. Президентимизнинг 2020 йил 28 апрелдаги “Рақамли иқтисодиёт

Бу, албатта, бежиз эмас. Чунки бугунги тезкор ва глобаллашув даври юқори малакали дастурчи ва мутахассислар тайёрлаш тизими янада такомиллаштириш, бу борадаги ишларни янги босқичга кўтаришни тақозо қилмоқда. Бугунги кун ва келажакимизни ахборот-коммуникация технологиялари ҳамда соҳанинг етуқ кадрларисиз тасаввур қилиб бўлмайди.

Мамлакатимизда 2020 йил Илм-маърифат ва рақамли иқтисодиётни ривожлантириш йили деб эълон қилиниши замирида ҳам катта маъно ва мақсад мужассам. Бу борадаги давлат дастурида жорий йилда бир қатор йирик вазифа ва лойиҳаларни амалга ошириш кўзда тутилган.

Ўзбекистон аҳолисининг қариб 60 фоизи ёшлардан иборат. Уларни замонавий ахборот технологиялари, дастурий махсулот яратиш ва аутсорсинг хизматларини кўрсатишга кенг жалб қилиш орқали иш билан таъминлаш муҳим вазифа ҳисобланади.

Айни пайтда Ахборот технологиялари ва коммуникацияларини ривожлантириш вазирлигининг “Бир миллион дастурчи” лойиҳаси амалга оширилмоқда. Ушбу лойиҳа доирасида uzbekcoders.uz ўқув порталида машғулотлар олиб бориляпти.

Машғулотларда тўртта энг керакли мутахассислик — маълумотларни таҳлил қилиш, андроид иловалар, веб-иловалар ва дастурий таъминот ишлаб чиқиш бўйича ўзбек тилида субтитр воситасида бепул видеокўрсалар тақдим этиляпти.

Ахборот технологиялари ва коммуникацияларини ривожлантириш вазирлиги “Бир миллион дастурчи” лойиҳасига ёшларни кенг жалб қилишни мақсад қилган. Шу боис, лойиҳа ижтимоий тармоқлар, “онлайн мактаб” теледасралари, радиода мунтазам тарғиб қилиняпти. Шунингдек, ZYONET таълим портали, UZMOBILE алоқа оператори ва UZONLINE интернет провайдерининг бепул хизматлари тарқибга киритилган. Рақамли технологиялар ўқув марказларида ёшларга ушбу лойиҳа доирасида дастурлаш кўникмалари ўргатилляпти.

— Шу йилнинг май ойида Вазирлар Маҳкамаси Раёсатида uzbekcoders.uz портали орқали 2020-2021 ўқув йили учун олий ўқув юрталари талабалари ҳамда умумтаълим мактаблари юқори синф ўқувчиларини ахборот технологиялари соҳасида ўқитишни ташкил этишининг

Эътироф

Дунё узра таралган мағрур садо

Луқмон БҮРИХОН, Ўзбекистон Ёзувчилар уюшмаси аъзоси

Дунёда кечаётган сиёсий-ижтимоий жараёнларни кўриб-кузатиб баъзан ўйланиб қоламиз: ўз чегараси, ўз давлат рамзларига эга бўлишнинг ўзига чинакам мустақилликка кифоя қилармикан? Жаҳон харитасида номи қайд этилган кўпгина мамлакатларнинг ҳолаҳволига боқиб эса кескин бош чайкаймиз: йўқ, асло. Бундай муқаддас мақомга эришиш учун дунё жамоатчилиги олдида ўз сўзинг, ўз фикринг ҳам бўлиши шарт. Уни ўз она тилингда, ўз давлатинг тилида ифода қилишнинг ҳам зарур.

Президентимиз Шавкат Мирзиёевнинг БМТ Бош Ассамблеясининг 75-сессиясида сузлаган нутқини ўқирканман, юқорида баён этилган ўйлар хаёлимдан ўтди. Барчамиз кузатганимиздек, нутқ ўзбек тилида, буюк жаҳонгир аждодларимиз, боболаримизга хос мағрур оҳангда жаранлади. Назаримда, бу нутқ маъно-мазмунини бошқа миллат вакиллари ҳам бирор-бир таржимонсиз, электрон қулқончиларисиз англаб олди. Чунки давлатимиз раҳбари нафақат халқимизнинг, балки дунё жамоатчилигининг дилида, онг-шуурда кезиниб турган ўйларни, дарах-изтиробларни, қувончу таъшишларни тира ифода қилди. Чин ўзбекна маданият, мулоҳазакорлик, юксак дид, савия билан ёрқин баён этди. Энг муҳими, энг аҳамиятлиси, бутун нутқ давомида янги Ўзбекистоннинг, янги даврнинг нафаси сезилиб турди. Улуғвор ўзгаришлар, ислохотлар ичидаги мамлакатнинг нафақат сўзини, балки юрак зарбини, кунгил кечинмаларини ҳам бутун дунё аҳли сездди, англади. Президентимиз ўз қишида қатор муаммоларни руй-рост тилга олиб, уларнинг ечими борасида жиддий мулоҳазалар, тақлифлар берди. Бу тақлифлар чорлов, даъват оҳангида жаранлади, янги Ўзбекистоннинг қатъий, аниқ

тутумидан, танлаган йўлида собитқадамлигидан дарак берди, ўзбек халқи ўз манфаати, ўз доираси нуктаи назаридангина фикр юритмаслигини, балки жаҳон халқларига хайрихоҳлигини, қурраи замин дардига ҳамдардлигини кўрсатди. Жумладан, давлатимиз раҳбари БМТнинг Ёшлар ҳуқуқлари тўғрисидаги конвенциясини қабул қилиш бўйича Ўзбекистон ташаббусини қўллаб-қувватлашга қақариши, барқарор тараққиёт мақсадларига эришиш ва инсон ҳуқуқларини таъминлашда парламент ролини ошириш тўғрисидаги махсус резолюцияни қабул қилишни тақлиф этиши фикримизнинг ёрқин далилидир.

Йиллар давомида кўрсатилган ҳарбий зўравонлик афғон халқининг қулфатиға-қулфат қўши, холос. Бу жафокаш заминда тинчлик, барқарорлик ўрнатилишидан нафақат биз, балки бутун дунё аҳли манфаатдордир. Президентимиз ўз фаолиятининг илк палласидаёқ бу глобал муаммага жиддий эътибор қаратганди. Афғонистондаги мухолиф томонларни юртимизга қорлаб, уларни бир даврага ўтказиб, очик мулоқот-мунозара ўтказишлари таъминлангани, жафокаш афғон халқига доимий равишда чинакам дўстлик қўли чўзилиб, унинг ривожланиши учун имкон қадар ҳисса қўшиб келинаётгани фикримизнинг яқол тасдиғидир. Жумладан, бизнинг электр, бизнинг темир йўл Афғонистонга аллақачон етиб боргани,

халқимизнинг бундай саховати, инсонпарварлиги дунё жамоатчилиги томонидан қизгин эътироф этилаётгани ҳақида мамнуният билан сўз юритишимиз мумкин. Давлатимиз раҳбари БМТда жарандор ўзбек тилида халқро ҳам-жамият эътиборини яна бир қарра афғон муаммосига қаратаркан, барча каттаю кичик давлатларни бу заминда тинчлик, барқарорлик ўрнатиш учун ҳамкорликка, ҳамнафасликка қорлади. “Фақат биргалиқда ва яқин ҳамкорлик орқали биз афғон халқининг эзгу орзу-умидларини рўёбга чиқаришимиз мумкин. Бу борада “Беқарор ва вайронкор вазиятдан — тинчлик ва бунёдкорлик сари” деган тамойил асосида иш олиб бориш муҳимдир. Шу боис, БМТ ҳузурида афғон халқининг дарду таъшишини тинглайдиган, доимий фаолият кўрсатадиган кўмита ташкил этиш лозим. Ушбу кўмитанинг асосий вази-фаси Афғонистоннинг иқтисодий ва ижтимоий ривожланишига кўмак беришдан иборат бўлиши зарур”, дея таъкидлаб ўтди Президентимиз.

Сир эмас, Орол денгизининг қуриши, бу ҳудудда қатор ижтимоий-иқтисодий муаммолар ҳақида ўттиз-қирқ йилдан бери бонг уриб келамиз. Лекин шу пайтгача бу муаммоларни бартараф этиш юзасидан амалий тадбирларга деярли қўл урилмади. Шиорбозлик, баландпарвоз қақариқлардан нарига ўтилмади. Мана, сўнги уч йил ичида бу шўрхок замин улкан ислохотлар ичида қолди. Денгиз суви қочган, қўмлоққа айланган минг-минг гектар ерга қўлбоп, шўрхокка мос усимлик қўчатлари қадағди, Мўйноқ ҳудудида қорхоналар ташкил этилди. Ҳукуматимиз томонидан Оролбўйини ўзлаштиришга халқро ҳам-жамият эътиборини тортилди. Натижанда БМТнинг Оролбўйи минтақаси учун Инсон ҳавфсизлиги бўйича кўп томонлама шериклик асосида Траст фонди тузилди. Эндиликда ушбу фонд оғир экологик ҳудудда яшаётган аҳолига амалий ёрдам кўрсатиш учун халқро ҳам-жамиятнинг таянч платформаси сифатида хизмат қилса, нур устига нур бўларди. Шу боис, давлатимиз раҳбари Оролбўйи минтақасини экологик инновация ва технологиялар ҳудуди, деб эълон қилиш ҳақида БМТ Бош Ассамблеясининг махсус резолюциясини қабул қилиш тақлифини ўртага ташлади. Ушбу муҳим ҳужжат тасдиқланган санани эса Экологик тизимларни ҳимоя қилиш ва тиклаш халқро кўли сифатида нишонлаш мақсадага мувофиқ бўлишини алоҳида таъкидлади.

Президентимизнинг БМТ Бош Ассамблеясининг 75-сессиясида ўзбек тилида, бунёдкор аждодларга хос оҳангда сузлаган нутқи улкан маънавий-маърифий ҳодисадир. Ўзбек тили дунёнинг энг нуфузли минбарларидан бирида мағрур жаранлади. Бу янги Ўзбекистоннинг, янги даврнинг ўзига хос улкан ютуғидир. Зеро, мустақиллик, юқорида таъкидлаганимиздек, дунёга ўз сўзини, ўз фикрини ўз тилида айта олган мамлакатгагина хосдир. Ўзбекистон шундай мамлакатлар сирасига кира олганидан беҳад фахрланамиз. Бугун баралла айта оламизки, БМТ бosh қароргоҳи қаршисида шунчаки байроғимиз эмас, бизнинг сўзимиз, фикримиз, мавқеимиз мағрур ҳилпираб турибди.

Қарор ва ижро

Мактабгача таълим тизимини ривожлантириш концепцияси — амалда

Одилжон ИМИНОВ, Олий Мажлис Сенати Фан, таълим ва соғлиқни сақлаш масалалари кўмитаси раиси

Мамлакатимизда сўнгги йилларда таълим соҳасини ислоҳ қилишга алоҳида эътибор қаратилмоқда. Хусусан, мактабгача таълим тизимини тубдан ўзгартириш ва ривожлантиришга қаратилган қатор қонун, фармон ва қарорлар қабул қилиниб, амалиётга жорий этиляпти.

Мактабгача таълим соҳасида янра давлат сиёсатини ишлаб чиқиш ва амалга ошириш, болаларни мактабгача таълим билан босқичма-босқич тўлиқ қамраб олишни таъминлаш мақсадида давлатимиз раҳбарининг 2017 йил 30 сентябрдаги “Мактабгача таълим тизими бошқарувини тубдан такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги фармонига мувофиқ Мактабгача таълим вазирлиги ташкил этилди.

Бугунги кунда Ўзбекистонда 14 мингдан ортиқ мактабгача таълим муассасаси фаолият кўрсатмоқда. Мактабгача таълим вазирлиги 2019 йилда болалар қамровини 52 фоизга етказди. 2020 йилда бу кўрсаткич 59,5 фоиз бўлиши кутилмоқда. Шунингдек, 6 ёшли болаларнинг 85,2 фоизини мажбурий бир йиллик таълимга жалб қилиш режалаштирилган.

Мактабгача таълим вазирлиги ташкил этилмасдан аввал тизимда замонавий дастурлар жорий этилмаган, болаларни мактабга тайёрлаш бўйича муқобил, мослашувчан моделлар етарли даражада ривожланмаган эди. Бундан ташқари, тараққий этган мамлакатлардигдек, болаларни

ижтимоий, шахсий, ҳиссий, нутқий, математик, жисмоний ва ижодий ривожлантириш, атроф-муҳит билан таништиришга йўналтирилган махсус давлат таълим дастурлари амалиётга татбиқ этилмаган, давлат мактабгача таълим муассасаларида фаолият юритаётган педагог кадрларнинг аксарияти ўрта махсус маълумотга эга бўлгани учун болаларни мактабга талаб даражасида тайёрлаш имкони мавжуд эмас эди.

Президентимизнинг 2019 йил 8 майдаги “Ўзбекистон Республикаси мактабгача таълим тизимини 2030 йилгача ривожлантириш концепциясини тасдиқлаш тўғрисида”ги қароридан болаларнинг сифати мактабгача таълимдан тенг фойдаланишни таъминлаш, мактабгача таълим хизматларини ривожлантириш, бир сўз билан айтганда, тизимни ривожлантиришнинг мақсад ва вазибалари, ушбу жараённинг устувор жиҳатлари ва босқичлари белгила берилди.

Концепция тасдиқлангандан сўнг босқичма-босқич янги лойиҳалар амалга оширилмоқда.

Бугунги кунда Ўзбекистонда 14 мингдан ортиқ мактабгача таълим муассасаси фаолият кўрсатмоқда. Мактабгача таълим вазирлиги 2019 йилда болалар қамровини 52 фоизга етказди. 2020 йилда бу кўрсаткич 59,5 фоиз бўлиши кутилмоқда. Шунингдек, 6 ёшли болаларнинг 85,2 фоизини мажбурий бир йиллик таълимга жалб қилиш режалаштирилган.

Хусусан, 2019 йилда “Мактабгача таълим ва тарбия тўғрисида”ги қонун қабул қилинди.

Мазкур қонунда мактабгача таълим ва тарбиянинг асосий тамойиллари, ушбу соҳадаги давлат сиёсати йўналишлари, шунингдек, Вазирлар Маҳкамаси, Мактабгача таълим вазирлиги, Соғлиқни сақлаш вазирлиги, тасарруфидида мактабгача таълим муассасалари бўлган давлат ва ҳўжалик бошқаруви органлари ва маҳаллий давлат ҳўкимияти органларининг ваколатлари белгиланган.

Юқорида қайд этилган концепцияда 2030 йилгача 3-7 ёшдаги 80,8 фоиз болани мактабгача таълимга қамраб олишни таъминлаш кўзда тутилган. Хусусан, 2020 йилда янги мактабгача таълим муассасалари биноларини қуриш, мавжудларини реконструкция қилиш, бир пайтлар боча бўлган биноларни қайта Мактабгача таълим вазирлиги ҳўсобиға ўтказиш, таълимнинг муқобил шаклларини жорий этиш каби чора-тадбирлар амалга оширилмоқда.

Шунингдек, 18 та бино қуриб битказилиши, 129 та бўш иншоот фойдаланишига топширилиши ва 261 та давлат мактабгача таълим муассасасини таъмирлаш режалаштирилган. Бунинг натижасида қўшимча 32,7 мингта янги ўрин очилди. Мактабгача таълим тизимида хусусий секторни рағбатлантириш алоҳида эътибор қаратилмоқда. 2018-2019 йилларда Мактабгача таълим вазирлиги умумий қиймати 3,89 триллион сўмга тенг давлат-хусусий шериклик ҳақидаги шартномаларни имзолади. Унинг 1,1 триллион сўми тадбиркорлар томонидан ажратилган бўлса, 2,8 триллион имтиёзли кредитлар ҳисобиға тўғри келди. Фойдаланишга топширилиши кутилаётган нодавлат мактабгача таълим муассасаларида 147,9 мингта ўрин бўлади. Жорий йилда яна 2 мингта оилавий, 420 та давлат-хусусий шериклик асосидаги муассасани очиб режалаштирилган.

Мактабгача таълим муассасалари учун педагог ва бошқарув кадрларни тайёрлаш, қайта тайёрлаш ва салоҳиятини ошириш борасида ҳам ижобий ўзгаришлар қузелтилмоқда.

Мактабгача ёшдаги болаларнинг ҳар томонлама интеллекулал, ахлоқий, эстетик ва жисмоний ривожланиши учун шарт-шароит яратиш концепциянинг асосий йўналишларидан бири саналади. Мазкур тизимда инновациялар, илгор педагогик ва ахборот-коммуникация технологияларини кенг жорий этиш мақсадида мактабгача таълим муассасаларини босқичма-босқич компьютерлар билан таъминлаш, интернет тармоғига улаш ишлари амалга оширилмоқда.

Туман (шаҳар) мактабгача таълим бўлимлари тизимда тарбия самарадорлигини ошириш мақсадида таълим-тарбияда ахборот-коммуникация технологияларидан фойдаланишни янада такомиллаштириш мавзусида ўқув-семинарларни ташкил этишти, тушунтириш ишлари олиб борапти. Тадбирларда соҳа ходимларига “OPEN EMIS” тизимидаги хато ва камчиликларни тузатиш бўйича амалий кўникмалар берилмоқда.

Камолiddин Бехзод таваллудининг 565 йиллигига

ШАРҚ РАФАЭЛИ

Юртимиздаги маънавий-маърифий ислохотлар жараёнида жаҳон тамаддуни хазинасини ўзининг дурдона асарлари билан бойитган, дунё цивилизацияси тарихида муносиб ўрин эгаллаган тасвирий ва амалий санъат намояндларининг номларини абадийлаштириш, ҳаёти ва ижодини ўрганиш, маънавий мероси аҳамиятини тарғиб этишга алоҳида эътибор қаратишда. Давлатимиз раҳбарининг жорий йил 21 апрелдаги “Тасвирий ва амалий санъат соҳаси самарадорлигини янада оширишга доир чора-тадбирлар тўғрисида”ги қарори асосида соҳада олиб борилаётган ислохотлар бунинг амалий мисолидир. Қарорга мувофиқ, жорий йилда миллий миниатюра санъати дарғаси — мусаввир Камолiddин Бехзод таваллудининг 565 йиллиги мамлакатимизда кенг нишонланиши кўзда тутилган.

Камолiddин Бехзод номидаги Шарқ миниатюра санъати музейи директори Гулаба Қаршиева билан бўлган суҳбатда буюк мусаввирнинг ижодий меросини халқимизга тўла етказиш, миллий миниатюра санъати аъёнларини давом эттириш, мазкур қарор асосида белгиланган вазифаларнинг ижроси ҳақида сўз борди.

— Давлатимиз раҳбарининг қарори тасвирий ва амалий санъат тароққийетида янги бир даврни бошлаб берди, шундай эмасми?

— Албатта. Сўнгги йилларда давлатимиз томонидан тасвирий ва амалий санъат ҳамда дизайн соҳаси ижодкорларини қўллаб-қувватлаш, уларнинг ижодий имкониятларини кенгайтириш ва бу борада муносиб шарт-шароитлар яратиш бўйича кенг кўламли ишлар олиб боришда Президентимиз қарори асосида Камолiddин Бехзод номидаги Шарқ миниатюра санъати музейи ва хиббонини замонавий қиёфада қайта ташкил этиш, унинг худудидagi мусаввир хайкалининг бронзадан яшаш, Камолiddин Бехзод номидаги Шарқ миниатюра санъати музейи фаолиятини такомиллаштириш, моддий-техник базасини мустаҳкамлаш, аъёнларини тарзда “Камолiddин Бехзод издошлари” миниатюра ва халқ амалий санъати асарлари ижодий танловини ўтказиш, “Ўзбекистон замонавий миниатюраси” каталогини нашр этиш сингари 10 га яқин лойиҳа ишлаб чиқилган. Бу мусаввир ижод йўлини ўрганишда жуда катта қадамдир.

— Музейнинг асосий фаолияти ва вазифалари нималардан иборат?

— Музейнинг асосий фаолияти Камолiddин Бехзод ижодий меросини ва Шарқ миниатюраси, хаттотлик, наққошлик ва китобат мактаблари тарихини ўрганиш, уларнинг энг яхши нусхаларини йиғиш, тарғиб қилиш ҳамда музей фондидаги ишлар билан таништириш, турли миниатюра мактаблари вакиллари ва мусаввир ижодини ўрганишчи хориждаги музей, кутубхона, галереялар билан ҳамкорликни йўлга қўйишдан иборат. Ҳозир музей фондида мингдан ортиқ ноёб экспонат жамланган. Бу экспонатлар Бехзод ва унинг шогирдлари ижоди, юртимиз худудда фаолият кўрсатган миниатюра мактабларида яратилган асарларнинг асл ва фотонусхалари ҳамда Ўзбекистоннинг ёзув маданияти, китобат санъати тарихи, замонавий миниатюрачи рассомлар ҳамда етук хаттотларнинг ижод намуналаридан иборат. Бадий академия томонидан тасдиқланган режа асосида бадий тасвирий, халқ амалий санъати асарлари кўргазмалари, маданий-маърифий

тадбирлар, илмий-тадқиқотлар, конференция ҳамда аукционлар ўтказилади. Юртимиз ва хорижда маданият, санъат соҳасида халқаро маданий алоқаларни амалга оширади, тасвирий, амалий ва халқ санъатининг мероси ҳамда замонавий маданий бойликларини тарғиб этади. Шу билан бирга, 2017-2020 йилларга мўлжалланган “Ўзбекистон миниатюра санъати: генезиси, эволюцион жараён, истиқбол ва тароққийети” фундаментал давлат грант лойиҳаси бўйича ҳам илмий-тадқиқотлар олиб боришмоқда.

— Музей фондининг бойитилиш жараёнлари, мавжуд экспонатлар, қадимий қўлёзмалар ва уларнинг сақланиш ҳолатига ҳам тўхталиб ўтсангиз.

— Музей фондида XIV-XVII асрларда яратилган, Камолiddин Бехзод ва унинг шогирдлари мўйқаламига мансуб миниатюра асарлари нусхалари, XVII аср охири XVIII аср бошларига оид “Макка тасвири” миниатюраси, Бухоро, Самарқанд, Ҳирот, Табриз ва Исфохон каби машҳур мактаблар услубида яратилган миллий ва лақли миниатюра намуналари, амалий санъат асарлари билан бирга, фаннинг турли соҳаларига оид қадимий ва ноёб қўлёзма асарлар сақланади. Уста хаттотлар томонидан қуфий, сулс, насх, насталиқ каби ёзув хатларида кўчирилган ва моҳир наққошлар шамслар, зарварлар ва гўзал нақшлар билан безаган қўлёзма ва тошбосма асарлар орасида ноёб намуналар мавжуд. Улар XII, XV-XIX асрлар китобат тарихини ўрганиш ҳамда илм-фан тароққийетида муҳим манба бўлиб хизмат қилади. Имом Ҳаззолийнинг “Кимёи саодат”, “Ихё улум ад-дин” асарлари, Хусайн Воиз Кошифийнинг “Ахлоқи Муҳсиний”, Бурхониддин Марғинонийнинг “Ҳидоя”, “Сияри шариф” асарининг XVII асрдаги нодир қўлёзмаси, Хожа Убайдуллоҳ

Ахрорнинг устози мавлоно Ёқуб Чархий қаламига мансуб “Тафсир”нинг ноёб зийнатли қўлёзмаси, XII асрга оид Абубақр ибн Муҳаммад Абдус-Сайлонийнинг “Наҳот уз-зокирин” нодир қўлёзмаси, Мавлоно Ховандшоҳ Херавийнинг “Равзат ус-сафо”, Алишер Навоий, Ҳофиз Шерозий, Мирзо Бедил, Шайх Саъдий, Муҳаммад Фузулий, Жалолиддин Румий девонлари, Шамсиддин Табризийнинг “Куллиёти Шамс Табриз” қўлёзмалари ҳам шулар жумласидан.

XIV асрга мансуб “Тарихи Қабоил ал-араб” (араб қабилалари тарихи) қўлёзмаси Самарқанд қозғида ёзилган бўлиб, чизма шакллари, мундарижа тарзида келтирилгани билан муҳим аҳамият касб этади. Музей экспозициясида Камолiddин Бехзоднинг шогирди Қосим Али Чехракушойга ёзган мактубининг нусхаси ҳам мавжуд. Музейга юртдошларимиз томонидан совға тарзида ҳам экспонатлар топширилади. Жумладан, яқинда коллекционер Комил Камолов номидан турли даврларга оид 8 донга тошбосма китоб тақдим этилди. Ҳозир музей ходимлари томонидан уларнинг илмий паспортини ёзиш ишлари амалга оширилмоқда.

— Камолiddин Бехзод ва издошларининг хорижий музей ҳамда кутубхоналарда сақланаётган асарларининг асл ёки кўчирма нусхаларини юртимизга қийтарिश масаласи бўйича қандай ишлар амалга оширилмоқда?

— Камолiddин Бехзод ва шогирдларининг асарлари юртимизда мавжуд эмас. Уларнинг

“

XIV асрга мансуб “Тарихи Қабоил ал-араб” (араб қабилалари тарихи) қўлёзмаси Самарқанд қозғида ёзилган бўлиб, чизма шакллари мундарижа тарзида келтирилгани билан муҳим аҳамият касб этади. Музей экспозициясида Камолiddин Бехзоднинг шогирди Қосим Али Чехракушойга ёзган мактубининг нусхаси ҳам мавжуд. Музейга юртдошларимиз томонидан совға тарзида ҳам экспонатлар топширилади.

мероси АҚШ, Франция, Миср, Эрон, Россия, Германия музейларида сақланмоқда. Шу нуқтаи назардан, бу вазифани амалга ошириш маданиятимиз учун катта воқелик бўлиши билан бирга, ёшларимиз учун бебаҳо ижодий манба сифатида ҳам хизмат қилади. Камолiddин Бехзод ва шогирдларининг хорижда сақланаётган асарларининг асл ёки кўчирма нусхаларини юртимизга қайтариш бўйича 2020-2022 йилларга мўлжалланган “йўл харитаси” тасдиқланди ва унинг ижросига масъул ишчи гуруҳ аъзолари белгиланган вазифаларни амалга ошириш юзасидан иш олиб бормоқда. Бу мусаввир асарларини бир музей фондида тўплаш йўлидаги катта қадамдир.

Камолiddин Бехзодга Султон Хусайн саройи ҳамда Алишер Навоий кутубхонасидаги Амир Темир, Мирзо Улуғбек саройида яратилган қўлёзмаларни, Самарқанд миниатюра мактаби намуналарини кўриш ва нусха кўчириш имконияти юқори бўлган. Бундан ташқари, рассомнинг устозлари Мирак Наққош ҳамда Пир Сайид Табризий Мирзо Улуғбек даврида Самарқандда ижод этган асли бухоролик мусаввир устод Жаҳонгирнинг шогирдлари эдилар. Бу ўз-ўзидан Бехзоднинг шаклланишида XIV аср охири XV аср бошларидаги Самарқанд миниатюраси муҳим ўрин тутганини аналтади.

Шарқ халқларининг муштарак ифтихори, беназир рассом Бехзод ўзидан кейинги авлодга ранг-баранг миниатюраларнинг энг гўзал ва мукамал намуналарини мерос қолдирган. Истеъдодли шогирдлари Қосим Али Чехракушой, Махмуд Музаҳҳиб, Мулло Дарвеш, Дусти Девона, Ока Мирак, Муҳаммадмурод Самарқандий сингари мусаввирлар Бехзод миниатюра мактабидан бевосита сабоқ олиб, унинг илғор аъёнларини муваффақият билан Табриз, Бухоро, Усмонли Турк ва Ҳиндистонда давом эттирди. XX аср бошларида Бехзод ижоди Фарб тасвирий санъатига катта таъсир кўрсатади. Импрессионистлар Питер Паул Рубенс, Анри Матисс ва бошқалар ижодидида Бехзод миниатюра мактаби таъсирини кўриш мумкин. Европа Уйғониш даврининг буюк ижодкорларидан XX асрнинг йирик рассомларига, жумладан, Густав Климт, Каземир Малевич, Василий Кандинский кабилар урта аср Шарқ миниатюра санъати аъёнларидан илҳомланганлар. Шу жиҳатдан Камолiddин Бехзод Шарқ ва Фарб ижодкорларини олимлари эътиборида бўлган.

Бир неча миниатюра мактаблари мавжуд бўлиб, Камолiddин Бехзод услуби уларнинг ривожига катта таъсир кўрсатган. Уларнинг ҳар бири ўзига хос хусусиятларга эга бўлган ҳолда, бири бири билан қоришиқ, уйғун тарзда ривожланиб боргани сабаб, баъзи миниатюраларда бир неча мактаб аъёнларини учратиш мумкин. Шу нуқтаи назардан ҳам “йўл харитаси”да Самарқанд, Бухоро миниатюра мактаблари билан бирга, Ҳирот ва унинг таъсирида ривожланган бошқа мактаблар намуналарига ҳам эътибор қаратиш режалаштирилган.

— Туркиянинг санъат музейлари фаолиятини ўрганиш ва ҳамкорлик алоқаларини мустаҳкамлаш мақсадида илмий-ижодий гуруҳ аъзолари билан сафарда бўлган экансиз. Сафар таассуротлари ва натижалари ҳақида сўзлаб берсангиз.

— Илмий жамоамиз аъзолари ва рассомларимиз билан Туркиянинг бир қатор музейларида сафарда бўлдик. Ундан кўзланган асосий мақсад Камолiddин Бехзод ва шогирдлари асарларини, Бухоро ва Самарқанд миниатюра мактаблари намуналарини ўрганиш, тўплашдан иборат эди. Тўққоли саройи музейи, Турк ва Ислам санъати музейлари уртасидаги ўзаро ҳамкорлигимиз самараси ўлароқ, 18 та нодир қўлёзмага ишланган Шарқ китобат санъати дурдоналарининг 150 дан ортиқ нусхаси Туркия маданият ва туризм вазирлиги томонидан музейимиз фондига совға қилинди.

Ушбу музейлар қўлёзмалар фондининг катта қисмини темирйилар, айниқса, Шоҳруҳ Мирзо, Бойсунқур Мирзо, Мирзо Улуғбек, Хусайн Бойқаро ҳамда шайбонийлар даврида Ҳирот, Самарқанд ва Бухорода яратилган ноёб қўлёзмалар ташкил этади. Қўлёзмаларнинг аксарияти, бадий безакли қўлёзмалар сарой кутубхоналарида китобат санъатининг энг машҳур усталари томонидан тайёрлангани сабабли, жуда гўзал ва нафис бўлиб, баъзиларининг муқовалари асл ҳолатида сақланган. Темирйилар даври Мовароуннаҳр ва қўшни давлатлар тарихида (XV аср) ислом маданияти ва санъатининг юксак даражада ривожланган даври бўлди. Бу даврда форс ва туркий тилларда бадий адабиётнинг юксак намуналари яратилди. Хусайн Бойқаро ҳукмронлиги йиллари энг гўзал давр бўлиб, Абдураҳмон Жомий ҳамда Алишер Навоийнинг дурдона асарлари айнан шу даврда яратилди. Жомий ва Алишер Навоий асарларининг Усмонли Туркияда жуда машҳур бўлганини айнан Тўққоли саройи музейи кутубхонаси ва бошқа кутубхоналарда сақланаётган қўллаб қўлёзмалардан ҳам билиш мумкин.

2018 йилнинг сентябрь ойида Тўққоли саройи музейи кутубхонаси, Турк ва Ислам асарлари музейи фондларида сақланаётган китобат санъати ноёб намуналарининг факсимели асосида тайёрланган кўргазмадан ўзбекистонлик санъат илҳосмандлари эътиборига ҳавола этганмиз. Кўргазмада Абулқосим Фирдавсийнинг “Шоҳнома” асари, Алишер Навоий портрети, Низомий Ганжавий “Ҳамса”си, Абдураҳмон Жомий асарлари, Хумой Хумон асари, Ҳофиз Абдуқуллиёти, “Зафарнома”, “Темирнома”, Саъдий Шерозий дostonлари ва бошқа нодир қўлёзмаларга ишланган китобат санъатининг ноёб дурдоналари, миниатюралар, шамс, зарварак, унво ва жилдларнинг гўзал намуналари ҳам намойиш этилди.

Кувонарлиси, бу асарлар орасида Камолiddин Бехзоднинг шогирди Махмуд Музаҳҳиб, Абдулло каби Бухоро миниатюра мактабининг етакчи вакилларининг асарлари мавжуд бўлиб, санъат илҳосмандлари илк бора уларнинг рангли кўринишидан баҳраманд бўлди. Туркиялик ҳамкорларимиз билан бу лойиҳани давом эттириш истагида эдик, улардан таклифлар ҳам келди. Лекин масаланинг молиявий жиҳатлари сабаб давом эттирилмади...

— Соҳада халқаро ҳамкорлик алоқалари қай даражада йўлга қўйилган?

— 2018 йилда Қозоғистон миллий музейи билан меморандум, Туркиянинг Тўққоли саройи музейи ҳамда Турк ва Ислам санъати музейлари билан илмий, ижодий ҳамкорлик тўғрисида битим, шу билан бирга, Япониянинг Аичи санъат университети билан 2019 йилда қадимий қозғо ва миниатюра санъати ҳамда “The research for the culture of contemporary hand-made paper and artistic expression” (“Қўлда тайёрланган замонавий қозғонинг маданий ва бадий аҳамияти тадқиқи”) номли илмий-амалий лойиҳа бўйича ўзаро ҳамкорлик меморандуми имзоланди. Натيجида ўтган йил 14-ноябрь кунлари Япониянинг Нагоя шаҳрида бўлиб ўтган халқаро семинарда “Камолiddин Бехзод ва Шарқ миниатюра санъати” мавзусида маъруза билан иштирок этдим.

— Айни пайтда пойтахтимизда Камолiddин Бехзод таваллудининг 565 йиллигини кенг нишонлаш мақсадида халқаро симпозиум ўтказишга қизгин хозирлик кўриляётган экан. Шу ҳақда ҳам қисқача маълумот бериб ўтсангиз.

— Дарҳақиқат, 14-16 октябрь кунлари пойтахтимизда буюк мусаввир таваллудига бағишланган халқаро симпозиум ўтказиш режалаштирилган. Тадбирлар доирасида “Камолiddин Бехзод ва унинг даври” бадий кўргазмасининг очилиши, халқаро конференция ва ёш ижодкорлар уртасида “Камолiddин Бехзод издошлари” миниатюра ва халқ амалий санъати асарлари ижодий танловининг республика босқичини ўтказиш ҳам мўлжалланган. Мазкур симпозиумда хорижий давлатларнинг 20 дан ортиқ вакили ва халқаро ташкилотлардан бир канча мутахассислар иштирок этиш истагини билдирди. Шунингдек, кўргазмага тақдим этилган ижодий асарларни визуал тарзда намойиш этамиз. Конференция эса онлайн тарзда ўтказилади.

“Янги Ўзбекистон” мухбири Гулчихра ДУРДИЕВА суҳбатлашди.

